

højtærede Konseilspræsident ligesom den højtærede Forsvarsminister bekymrer sig ikke om disse Stemninger og Strømninger ude omkring i Europa, og dog er det paa dem, at Freden bygges op.

Derfor protesterer vi mod de Forslag, som foreligge, som vi protesterede mod de tidligere Forslag, om hvilke der ikke var nogen Enighed, og som alle de Medlemmer af dette Ting, som høre Venstre til, og som ere Medlemmer af det nuværende Ministerium, i sin Tid have fordømt. Gennemfører man disse militære Bevillinger, siger jeg ligesom vor ærede Ordfører i denne Sag, at da gaa vi ud i Folket og rejse en Kamp om at tilintetgøre den Beslutning, som er truffet af det danske Folketing. Det er muligt, at de kunne gøre det i dette Øjeblik, men de kunne ogsaa kun gøre det i Kraft af, at dette Folketing tiltager sig en Magt paa Folkets Vegne, som det ikke har Ret til, og saa tilvejebringe vi til næste Valg en anden Magt, som er i Stand til at kuldkaaste det Forlig, som de Herrer søge at trumfe gennem.

P. Munch: Naar jeg har bedt om Ordet, er det for at dvæle ved det Ændringsforslag, der fra vor Side er stillet til Forslaget om Befæstningsanlæg, og som paa en Maade omfatter alle Lovforslagene, idet det er et Forslag om, at hele den Ordning, som foreligger for Folketinget, skal stilles til Afgørelse ved en Folkeafstemning. Denne Tanke om Militærspørgsmaalets Afgørelse ad Folkeafstemningens Vej er i Løbet af det sidste Aar Gang efter Gang vokset frem i Befolkningen. Den er nævnt, tror jeg, først fra radikal Side. Under Arbejdet for vore Anskuelser ude i Befolkningen have vi sjældent haft den Glæde at finde Ørenlyd for vore Tanker i Militærvennernes Lejr. Jeg for min Del har dog Gang paa Gang haft det Indtryk, at naar man krævede denne Sag forelagt for Befolkningen selv, saa lød disse Ord stærkt til vide Kredse, ogsaa af dem, der ønske et stærkt Forsvarsværn. Tanken har fundet den ivrigste Forfægter i den Mand, som i det længste har bevaret Haabet om, at det skulde lykkes atter at genrejse det, han tænker sig som et samlet Venstre herhjemme. Fra Ministeriet Neergaards Side har man Gang efter Gang kredset om denne Tanke, og man har stillet Forslag om en Folkeafstemning, ganske vist i en ufuldkommen Form, knyttet til et enkelt Punkt i Lovforslaget, men dog af en saa-

dan Karakter, at det var Udtryk for, at man forstod, at der kunde være Rimelighed i at gaa denne Vej til Løsning af de vanskelige Spørgsmaal. De Tanker, Ministeriet udkastede derom, fandt Tilslutning i Foraaret, fra Ordføreren for „de 27“, den nuværende højtærede Forsvarsminister, og fra den ærede Ordfører for Udvalget. Ikke des mindre er Forholdet nu dette, at da vi fra vor Side have stillet dette Forslag, have vi fundet Tilslutning til det fra Socialdemokratiet; men vi have mødt Modstand fra alle de 4 Partier, som i Øjeblikket staa samlede om Militærforliget her i Salen.

Jeg for min Del forstaar ikke ret denne Modstand, jeg forstaar ikke ret, at vore ærede Modstandere ville paatage sig Ansvaret for at gennemføre en Militærordning af saa vidtrækkende Karakter uden at give Vælgerne Lejlighed til selv at træffe Afgørelsen. Fra de Herrers Side er det blevet sagt atter og atter, at de ville ingen Afgørelse, uden den er en saadan, at der virkelig er Tillid til den i Befolkningen. Man har erkendt, at en Militærordning, til hvilken der ikke var Tillid hos Befolkningens Flertal, ikke havde Betingelsen for at leve. Man maa ogsaa erkende, at man kun ad den Vej er i Stand til virkelig at faa fast Grund under Fødderne i dette Spørgsmaal herhjemme.

Nu indrømmer jeg, at det Forslag, vi stille, er af usædvanlig Karakter. Det er første Gang, der for Alvor er Tale om noget saadant i det danske Forfatningsliv. Men den Situation, vi staa i, er i Virkeligheden ogsaa af en i Danmarks politiske Historie ganske enestaaende Karakter. Den er det allerede gennem de Forslags Rækkevidde, som rimeligvis inden en Maaned ville være vedtagne af Rigsdagen. Disse Forslag gaa ud paa en Udvidelse af Danmarks Militærvæsen saa storstilet, at vi ikke paa noget tidligere Tidspunkt i vor Historie have Sidestykke dertil. Den højtærede Forsvarsminister vendte sig i Gaar til Højre. Han lagde frem for dem paa et Bræt alle de Herligheder, som ventede Partiet, hvis de blot vilde lade ham sidde deroppe paa Ministertaburetten og faa Lov til af Navn at nedlægge Københavns Landbefæstning. Jeg tror, at da Tinget hørte hans pragtfulde Beskrivelse af alt, hvad man her kunde vente, havde man rent uvilkaarligt Indtrykket af, hvor overmaade meget dette var. Jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis De tænke Dem en halv Snes Aar tilbage i Tiden og tænke Dem den samme Mand staaende som Ordfører